בסוד שיח

שאול שיר

ולא כך הגה הגר"מ פיינשטין זצ"ל

כבר"ח אייר פורסם ב"הצופה" מאמרו של ר"ד אמנון שפירא תחת הכותרת: "לא עריף שילמרו תורה ביחד". וכותרת משנה "על עסקי צניעות, תורה ושידוכין ועל מי שאוסר את המותר ומסיר שיתיר את האסור". מאמר עיניני מאוד על־פי הפיסקות־שילמו והחסודית של ר"ד אמנון שפירא. שמי לא הוזכר במאמר, אף שהכותב התייחס לכמה סוגיות ועובדות שהעליתי בעבר במדור זה.

אמנון שפירא מכתב, כי המפגשים המעודבים עשויים לפתור חלק מהבעיות המטרידות את הציבור שלנו. להידמה הזה לא אבוא.

אני נדרש למאמרו של אמנון שפירא בגלל אותן הפיסקאות שבו ואני מצטט:

"...עדיין לא מפרידים בין המתן לכלה, אבל בוודאי גם השלב הזה יגיע. הדרך שהיתה מקוב־לת עד כה למיפגש גלוי ושובבי, בחברת ומשפ־חה, הקרובים והידידים בין שני המינים, נחסמת גם היא, האיל וכל התנועה היא "נעדרת".

לא כך נהג גדול הפוסקים, הרב משה פיינ־שטין זצ"ל, בבואו לחתונה, שבה היו שני חלקים, חלק "נעדר" וחלק "מעורב", והוא הקפיד על כך כי יישב עם אשתו דווקא בחלק המעורב. הרב זצ"ל קבע שההפרדה בחתונה אינה מן הדין ולא מממסורת ישראל. כך פסק גם הלכה למעשה (שו"ת אגרות משה כרך ה', ירושלים תשנ"ו, יו"ד חלק רביעי, סימן כד', סעיף ג', עמוד ריב'. אפשר גם לשאול על כך את בניו הרבנים ראובן ודוד).

עד כאן הציטוט.

הפיסקה המסתרת, כי הרב משה פיינשטין זצ"ל הצדיק בחתונה את ה"מעורב" על־פני הנפ־רד, הפליאה אותי מאוד, והדהימה את הכפופה שורק ר"ב שפירא ושלחתי לכן, להרב ראובן פיי־נשטיין שליט"א, פקס קטן שהצדיע ר"ד שפירא עם צילום מאמרו של שפירא. תשובתו באמצעות הרב ש. איידלמן, בעל־פה, היתה תדימה הלן אני ושו"ת עליה ואני מביא כאן רק את תשובתו בכתב ובחתימתו (ראה צילום).

וכך כותב לי הרב ראובן פיינשטין שליט"א:

"הרב ש. איידלמן שאל אותי אודות שיטת אבי מורי הרב זצ"ל, בענין לישב מעורב אנשים ונשים במקום שיש חלק יושבים נפרדים. באופן כזו בהדרי ישב אבי מורי הרב זצ"ל עם הנפר־דים. ומה ששאל אם סבר אבי מורי הרב זצ"ל בתשובותיו, שהעניין לישב אנשים ונשים מפור־דים "שאינה מן הדין ולא מסורת ישראל" ראוי לא נראה ענין זה מתשובותיו שהוא מרבר רק לעניין מהיבה. ועוד שבתשובה שלי ישבו מפור־דים. "ב סימן תש"ם, ראובן פיינשטין".

והודיעני הרב ש. איידלמן, כי הוא אישית שאל את הרב משה פיינשטין זצ"ל בעניין הזה תחנת הגחלות ששם רוקדים נשדים ובנות במעגלים סמוכים זה לזה כיצד יש לנהוג, ואשר בתו היתה "יש להציב מחיצה".

ולמחוד לציין שלא התחזיתי בפני הרב ראובן פיינשטין סרב, אלא אך ורק כשופר "הצופה".

רציתי להביא גם את תגובת הבן השני, הרב חיד פיינשטין שליט"א אלא שלצערי הטלפון בביתו לא ענה במשך כמה ימים ולילות.

Rabbi Reuven Feinstein
131 Bloomingdale Rd.
Staten Island, New York 10309

ראובן פיינשטיין
ראש הישיבה
מתיבתא תפארת ירושלים ד'שטעטן איילענד

[Hebrew text]

מחצרות אדמו"רים וחסידים

"ברכו עלי שהחיינו"

מובא ב"מעשה איש": תושב ת"ל הגיע ארצה עם בנו שנולד עם "תסמונת דאון", כדי לבקר במשכנות צדיקים, שיעודדו רחמים שיהבו יהיה ככל האדם. בין היתר ביקר אצל מרן בעל ה"חז־זון איש", הוא קם ממקומו דרך כבוד.

האב הסתובב לראות עם מישהו נכנס יחד עמהם לחדר, ושלכבודו קם ה"חזון איש". כאשר הובהר לו שרק הוא ובנו בחדר, שאל את ה"חזון איש": מדוע קם לחלוק לו כבוד. השיב לו ה"חזון איש": לא לכבודך קמתי אלא לכבוד בנך שנשׂ־מה גבוהה שוכנת בו. ומסתיר עוד, כי שעות ספורות לפני הסתלקותו, התעקש ה"חזון איש" להשתתף בלוויתו של נער שהיה עם "תסמונת דאון". זאת, למרות כל ההפצרות שלא יתאמץ במצבו הרגיש־אותי הקשה. ה"חזון איש" אמר כל כחותיו הלך אחרי המיטה עד לבית העלמין. כאמור, שעות ספורות לאחר מכן עלה לגנזי מרומים. לא אותת שמעו מפיו, שהילדים הללו באים לעולם עם נשמות גבוהות.

רוב ההורים שנתבקים בן כזה או בת כזו, אינם מוצאים ניחומים בעובדה שלהם נשמה גבוהה. חלקם, אם היו יכולים, קרוב לוודאי שהיו מפקירים את הילד בבית היולדות. קשה להם נפשית להתמודד עם העובדה שנולד להם פרי־בטן חדיב.

וישנם הורים, והם אינם רבים, שחסד עשה בורא כל בשר עם הוריו/ה, ששלח אותו/ה להוי־ולד בביתם. ענקי האמונה והחסד. מכתב מהו־רים שכאלה, שזה עתה הבקיבת עם "תסמונת דאון" פורסם על לוח המודעות באחד הישובים, הבנה הוא כאן ללא עריכה, וזולת זהות ההורים, שם הבת והישוב.

"אמנם לא מזמן הגעתי לאריך העולם, אך את שמעכם כבר הספקתי לשמוע מאבא ואמא פע־מים רבות - על ההשתתפות בשמחת לידתי, התמיכה, הצעות העזרה, ועל כך ברצוני להודות מאד, בשמי ובשם הורי.

רציתי לספר קצת על עצמי. נולדתי בג' סיון, 47 ימים לעומר, ובתאב"ג - "התעה". 47 כרומוזומים בכל תא, במקום 46. הכרומוזומים הם הצופן הגנטי של האדם, ובכל תא ממיליוני התאים בגופנו, ישנם 23 זוגות כרומוזומים, שבהם מוצפנים כל נתוני האדם - מין, גובה, צבע עיניים, וכדי. כל שינוי באיזון בין הכרומוזומים יוצר "שיבוש". בדוב המקרים ה"שיבוש" שים כל כך חריפים, כך שכלל לא יכולים להתפתח חיים. האולם, במקרים כשלי, מדובר על "שיבוש" קל, ולכן ב"ה הצלחתי להיוולד. המדובר הוא בתוספת של כרומוזום 21, כך שב־מקום 2 כרומוזומים 21 לי יש שלושה, ולכן התופעה מכונה "טריזומיה 21" (טרי=שלושה זה מיה=כרומוזום). את המילה "שיבוש" הכנסתי למראאת, שכן "אין שכחה לפני כסא כבודך", וזך בעיני כשר דם זה נראה שיבוש.

בפועל, התופעה יכולה להתבטא בדרכים רבים, וזך לאחדך שנים תתברר חומרתה. "שנו סיכוי שכמהלך השנים יתגלו אצלי עיכובים בהתפתחות, בלמידה, אך רבים מחברי הגיעו להישגים יפים מאוד. למשל - לסיים תיכון, לעשות שתי שנות שרות לאומי, ויש אפילו אחת שהתחתנה (חברת־ילדות של אמא שלי).

אני מקווה שגם אני אצליח להגיע להישגים שכאלה, בעזרת ה', וגם אם לא - אני בטוחה שתקבלו אותי באהבה.

אך לכל זה יש עוד זמן. כרגע אני צריכה להי תרכז בהווה, שגם הוא לא יהיה פשוט. אחת התופעות הנדושות כיפול כבר עכשיו, היא רפיון שרירים, המצריך הרבה טיפולים פיזיות־רפיים, וכן גדיים שונים שאבא ואמא יצטרכו לגרות אותי כדי שאלמד את מה שכל תינוק לומד באופן טבעי פשוט ומהיר. רבים מחברי צריכים בתקופה זו להתמודד גם עם כל מיני נ־תוחים מסובכים. שאני כ"ה מסורה מהם. אמנם יש עדיין בעיה קטנה של תוסר חמצן בדם, אך לדברי הרופאים לא מצאו כי שום מום שיגרום זאת, והיב הסיכויים שזה רק עניין של זמן - ה־' רגלות לאויר העולם, כך שיכול להיות שכבר בקרוב ניפגש, בעזרת ה'.

כדי שתוכלו אותי כשניפגש, אתן לכם סימן מצויין: אני נראית כמו עולה חדשה ממנגר ליזה: יש לי עינים מלוכסנות וכן קצת נפיחות בפנים. סימן היכר נוסף הוא כתם לידה ענול שלי לפורים, אך יתכן שיוחידו לי אותו בטיפול פשוט, כך שכראי לכם להתרכז בסימנים הרא־שונים. יש שכינו בעבר את התופעה "מונגולי־זם" בשל סימנים אלה, אך כיום היא מכונה "תסמונת דאון" (down), לא מלשון "למטה", אלא על שם מי שאפיין את התסמונת לפני כ־130 שנה. מאמא של חבר כמוני שמעתי שצריך לקרוא לזה "תסמונת up", בגלל התעיבה לעליה ולהתקדמות שמלווה ילדים כמוני ומשפחו־תיהם.

לסיום, הייתי רוצה להודיע, שאני שמחה מאד שבאתי לעולם, וגם אבא ואמא שמחים. הם גם ברכו עלי "שהחיינו" כמו שברכו על אחיד תי. מובן, שזו שמחה מורכבת, כמו אדם שנולד לו בת בתשעה באב - אבל זו שמחה. ולכן אני אני לא נושכת, ואבא ואמא לא חולים במחלה מדבקת, כך שאין סיבה לברוח או להפנות את הראש. אפשר פשוט להגיד "אני לא יודע/ת מה להגיד, אבל מזל טוב". אני יודעת שככל שאת־קבל בטבעיות, כך יקל עלי להתמודד עם הק־שיים הצפויים לי.

אני רוצה שוב להודות באופן אישי לכולכם, ומקווה לחזור הביתה בקרוב".

נשמה גבוהה שהברה לנשמות גבוהות.

עורכת המוסף: נעמי גולן
עיצוב גרפי: יעלה בריטר, רוני אדם, אנה ולנקנסקי